

MATERIAL DIDÀCTIC PER A SISÈ CURS DE PRIMÀRIA.

Materials elaborats a partir d'una llicència d'estudis concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Curs 2006 -2007.

MARIA JOSEP NADAL.

Amb aquest material allò que pretenc és fer arribar a l'alumnat de sisè un coneixement del món de l'òpera de la seva història i evolució a través dels temps.

CONTES I ÒPERA!!!

(o com explicar una història tot cantant)

PART I: Història i evolució de l'òpera.

PART II: Un segle d'òpera (XIX).

Guia didàctica a partir de:

-
- Introducció sobre el món de l'òpera.
- Títol de l'obra.
- Biografia i retrat del compositor.
- Argument de obra.
- Audició proposada.
- Material complementari si s'escau.
- Preguntes i/o activitats sobre l'obra.
- ...

PART I: Història i evolució de l'òpera.

Informació sobre l'òpera i tot allò que l'envolta a la xarxa n'hi ha molta, però m'agradaria destacar i recomanar aquests enllaços:

- <http://revista.consumer.es/web/va/20010201/miscelanea2/?print=true>
- <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/links.htm>
- http://daper.en.eresmas.net/ESCRITS_archivos/visita.pdf
- ...

ÒPERA:

Definició: “en italià “obra”, combina la partitura orquestral amb el cant, el llibret argumental, la representació i de vegades ballets”. Segons LINDEMANN, H.: Enciclopedia de la música: clásica, òpera i ballet. Robinbook ediciones. Barcelona. 1999, pàgina 68.

- L'òpera va nàixer fa uns quatre – cents anys a Itàlia, (abans ja existia el gènere operístic però no tenia ni l'estructura ni les característiques actuals).
- L'òpera és música i teatre a la vegada .
- Com a espectacle musical té molta diversitat, pot tenir: teatre; música instrumental; cant amb solistes, o grups petits, cor, dansa...
- L'òpera sol ser representada en grans teatres .

DESCRIPCIÓ:

- LLIBRET, text dramatitzat que el compositor adapta, posant la música , les veus...
- Una òpera està formada per unes parts que s'anomenen ACTES.
- Les òperes comencen per l' OBERTURA O PRELUDI, on no es canta.
- L' INTERLUDI, és la part instrumental que fa de lligam entre dues peces vocals.
- El BALLET, és una peça per ballar.
- Al llarg de l'obra hi ha fragments en què canten els protagonistes sols, s'anomenen ÀRIES. Solen anar acompanyats de l'orquestra.
- Si canten dos fan un DUET, si són tres en diem TRIO, QUARTET...
- El COR, quan canta un grup de gent a la vegada, ja sigui mixt o no.

VEUS:

- D'home: d'agut a més greu.
TENOR BARÍTON BAIX (Contratenor, com a curiositat vocal)
- De dona: de més aguda a més greu.
SOPRANO MEZZOSOPRANO CONTRALT

MATERIAL DOCENT.

1.- **ORFEU.** (favola in musica)

- **Què ens explica aquesta òpera?**

Orfeu: Orfeu conegut per la seva prodigiosa música i per ser un dels argonautes, va criar-se a Tràcia on les Muses van ensenyar-li a tocar la cítara, amb la qual va arribar a tanta excel·lència que fins i tot les pedres i els arbres es commovien. Orfeu es va casar amb la nimfa Eurídice. Eurídice va morir prematurament a causa d'una picada d'escurçó. Orfeu no podia superar la mort de la seva muller i es decidí a baixar al món dels morts a demanar clemència per la seva dona. Quan va arribar allí va comparèixer davant dels tres jutges als quals els va commoure amb la seva música i Hades, també commogut, li va permetre que la seva dona tornés a la vida amb la condició que mentre Orfeu sortia de l'infern Eurídice aniria caminant darrere seu, però que si ell es girava per veure-la, ella seria llançada al Tàrtar del qual no sortiria mai més. Llavors Orfeu va emprendre el viatge cap al món exterior i Eurídice el seguia, però Orfeu no va poder aguantar més i a mig camí es va girar per veure si el seguia. Tot seguit Eurídice va ser llançada al Tàrtar i Orfeu va estar lamentant-se d'haver-se girat durant la resta de la seva vida.

Monteverdi introdueix la verdadera glòria de l'humà en tot el seu dramatisme al final de l'òpera. Quan Orfeu està a punt d'abandonar-se a la desesperació, el cel s'obre, i d'ell descendeix Apol·lo: Déu ve a salvar l'home. L'última escena de l'òpera és un diàleg commovedor entre Apol·lo, Déu, i Orfeu, l'home, en el qual el recrimina no per la seva debilitat, sinó que li recorda quina és la verdadera condició de la seva humanitat: *Escolta'm, i tindràs alegria i vida.*

Una altra versió del mite i la diversitat d'estudis al seu voltant, pot ser:

- <http://www.amicsliceu.com/temp0203/cat/08orfeoEuri.html>

Per més informació sobre la mitologia i els dominis d' Hades es pot consultar aquesta imatge explicativa a:

<http://www.tinet.org/~shadow/imatges/mapamundosubterraneo.gif>

- **Qui era l'autor?**

CLAUDIO MONTEVERDI (1567- 1643)

<http://www.cpd.org/wiki/images/7/70/Monteverdi.jpg>

Compositor italià, considerat el creador de l'òpera moderna.

Li va donar l'estructura i la musicalitat i l'expressivitat, que caracteritzaria aquest gènere.

Compositor prolífic, tot i que moltes de les seves obres s'han perdut en el temps.

Va escriure madrigals, música religiosa.

Més informació a: http://ca.wikipedia.org/wiki/Claudio_Monteverdi

- **Què podem escoltar?**

- Tocata d'Orfeu.
- Ària d'Orfeu del primer acte.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: home, dona...
- Tipus de veu: soprano, tenor...

- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

2.- DIDO I ENEES.

● Què ens explica aquesta òpera?

DIDO I ENEES: basada en un relat històric – mitològic, de l'antiga Cartago. La reina Dido s'enamora d'un cavaller anomenat Enees, que arriba a les seves costes, després de naufragar; ell també s'enamora d'ella (degut a la intervenció de Venus – mare de Dido-). Vet aquí que les pressions de Zeus fan recapacitar el noi i aquest marxa lluny. Aquest fet portarà Dido a la mort.

Més informació a: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Dido>

● Qui era l'autor?

HENRY PURCELL (1659 – 1695)

http://icking-music-archive.org/scores/purcell_h/dido/Purcell_Dido_and_Aeneas_Dances.png Partitura

Dances from "Dido and Aeneas"
Act III
Transcription for keyboard by Pierre Tassin (2012)

Henry Purcell
(1659-1695)

Compositor anglès, considerat el creador de l'òpera anglesa.

Treballà sempre al servei de la cort. Va ser un compositor infatigable.

Va escriure molta música, tot i la seva curta vida.

Sobretot música per a l'escena: interludis, danses, cantates...

més informació a: http://ca.wikipedia.org/wiki/Henry_Purcell

● Què podem escoltar?

- Cor de dones animant Dido.

● Què podem preguntar als alumnes?

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.

- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

3.- LA FLAUTA MÀGICA.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

LA FLAUTA MÀGICA: un príncep dorm en un bosc, on apareix una serp, el salven i mentre en Papagueno passava per allí, li fa creure que l'ha salvat. Comencen les seves aventures a la recerca d'una princesa tancada en un castell. Van a cercar-la, i per endur-se-la han de passar unes proves, on finalment tot acabarà bé.

Més informació, llibret desenvolupat, ... a:

<http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/novetats/novetats.htm>

<http://www.liceubarcelona.com/petitliceu/Guies%20Didactiques/petitaflauta/petitaflauta.htm> informació de l'obra, autor, materials....

- **Qui era l'autor?**

WOLFGANG AMAEUS MOZART (1756 - 1791)

Naix a Salzburg, i va morir a Viena.

El seu primer i únic mestre de música va ser el seu pare LEOPOLD MOZART.

Era un nen prodigi, les seves primeres composicions daten de quan tenia cinc anys.

El seu catàleg d'obres supera les sis-centes, compon més de dotze òperes, quaranta-una simfonies, divertiments, música sacra, coral, un rèquiem...

Més informació a: http://ca.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart

Treballs per als alumnes: <http://www.edu365.cat/primaria/muds/musica/mozart/index.htm>

Treballarem la seva última òpera: LA FLAUTA MÀGICA.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3f/Wolfgang-amadeus-mozart_2.jpg/200px-Wolfgang-amadeus-mozart_2.jpg

http://www.academycinemas.co.nz/f/in_search_of_mozart/mozart.jpg

- **Què podem escoltar?**

- Obertura.
- Ària de Papagueno.
- Ària de la Reina de la Nit.
- Duet de Papagueno i Pamina, amb el cor de Monostratos i els seus esclaus.
- Ària de Sarastro.
- Duet de Papagueno i Papaguena.
- ...

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.

- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

4.- **EL BARBER DE SEVILLA I GUILLEM TELL.**

- **Què ens expliquen aquestes òperes?**

EL BARBER DE SEVILLA: descriu la vida de la Rosina, enamorada d'un cavaller jove i bell, però que sap que ha de ser l'esposa del seu tutor, ja que l'ha acollit i criat en quedar òrfena.

Tot i així, aquesta història acabarà bé, ja que el tutor veu com estan d'enamorats i la deixa marxar.

Basat en un relat de Pierre Beaumarchaise.

Per més informació exhaustiva sobre l'obra, autor, representacions infantils i guia didàctica: <http://www.liceubarcelona.com/infantil/guia/barber/index.htm>
http://www.operamania.com/sinopsis/il_barbiere_gr.htm

GUILLEM TELL: narra la llegenda d'aquest heroi per la independència del seu cantó als Alps, abans de convertir-se en la Confederació Helvètica.

Per a més informació: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/operes/gop.htm#guillaume>

- **Qui era l'autor?**

GUIOACCHINO ROSSINI (1792 -1868)

Naix a Pesaro, Itàlia, però va morir a París.

Les seves composicions pertanyen bàsicament al gènere operístic, i amb algunes d'elles va tenir molt èxit, com ara: EL BARBER DE SEVILLA, GUILLEM TELL, L'OCASIÓ FA AL LLADRE, OTEL·LO, UNA ITALIANA A ALGER...

En marxar a París, va obrir un restaurant, que es va fer molt famós per les seves sessions de música. Va crear els canelons a la Rossini.

Per saber-ne més: http://ca.wikipedia.org/wiki/Gioacchino_Rossini
i: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/r.htm>

<http://www.nndb.com/people/194/000025119/rossini-crop.jpg>

- **Què podem escoltar?**

- Obertura de Guillem Tell.
- Trio de Figaro, Almaviva i Rosina del Barber de Sevilla.
- Largo al factotum, ària de Figaro, tenor, del Barber de Sevilla

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...

- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

5.- TANNHÄUSER.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

TANNHÄUSER: relat que transcorre durant l'Edat Mitjana, on una colla de soldats; en tornar de la guerra, fan una visita al Papa de Roma, perquè els perdoni els seus pecats i les malifetes comeses.

S'acaba quan arriben a les seves cases i els reben amb alegria.

Més informació a: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Tannh%C3%A4user>

- **Qui era l'autor?**

RICHARD WAGNER (1813 -1883)

Naix a Leipzig, Alemanya, però va morir a Venècia, Itàlia.

Va ser director d'orquestra i compositor.

La seva obra va tenir molts alts i baixos.

Va crear el LEITMOTIV, o tema musical que acompanya sempre un personatge.

Va compondre bàsicament òperes, on es destaca: la Tetralogia de L'ANELL DELS NIBELUNGS, TANNHÄUSER, LOHENGRIN, L'HOLANDÈS ERRANT...

Per saber-ne més: http://ca.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner

<http://www.kulturluzern.ch/wagner-museum/wagner.JPG>

- **Què podem escoltar?**

- Cor de peregrins.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

6.- AÏDA.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

AÏDA: va ser una obra encarregada al compositor, per la inauguració del Canal de Suez. Verdi es va inspirar en la història de l'antic Egipte, a l'època dels faraons.

Aïda, una princesa etiop, és capturada i duta com a esclava a Egipte. Un comandament militar, Radamés, es debat entre el seu amor per ella i la seva lleialtat al faraó. Per complicar la trama, la filla del faraó, Amneris, està enamorada d'ell, que no la correspon.

Més informació a: <http://ca.wikipedia.org/wiki/A%C3%AFda>

- **Qui era l'autor?**

GIUSEPPE VERDI (1813 -1901)

Va viure a Itàlia, durant tota la seva vida, malgrat passar temporades a París.

Bàsicament va ser compositor d'òperes, tot i que amb un èxit desigual.

Destacarem: OTEL·LO, UN BALLO IN MASCHERA, AÏDA, LA TRAVIATA, RIGOLETTO, IL TROVATORE...

Informació suplementària: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Verdi>

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/sv/thumb/5/51/Verdi.jpg/200px-Verdi.jpg>

- **Què podem escoltar?**

→ Marxa triomfal.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

→ Títol de l'obra.

→ Que expliquin la història amb les seves paraules.

→ Quin fragment han sentit.

→ Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

→ Tipus de veu: soprano, tenor...

→ Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.

→ Participen tots els instruments orquestrals.

→ Si podem endevinar en quin idioma canten.

→ Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...

→ Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.

→ Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

7.- LA VIDA BREVE.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

LA VIDA BREVE: és una història d'amor tràgic, on intervenen molts personatges que ens conduiran a un desenllaç dramàtic.

Llibret a: <http://www.terra.es/personal/ealmagro/vida/acto1.htm>

Més informació també: http://ca.wikipedia.org/wiki/La_vida_breve

- **Qui era l'autor?**

MANUEL DE FALLA (1876 - 1946)

Naix a Cadis, però va morir a l'exili a Argentina.

Va començar composant Sarsueles.

LA VIDA BREVE, va ser la seva primera òpera, i li va obrir les portes de París.

Altres obres seves, molt conegudes, són: EL AMOR BRUJO, EL SOMBRERO DE TRES PICOS...

Per saber-ne més:

<http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/f.htm>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Manuel_de_Falla

<http://www.manuelfalla.com/falla/website/home.jsp?sesid=-1&planguage=ES>

<http://www.classical-composers.org/img/falla.jpg>

- **Què podem escoltar?**

- Dansa.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.

- Que expliquin la història amb les seves paraules.

- Quin fragment han sentit.

- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

- Tipus de veu: soprano, tenor...

- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.

- Participen tots els instruments orquestrals.

- Si podem endevinar en quin idioma canten.

- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...

- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.

- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

PART II: Un segle d'òpera (XIX).

Les grans òperes de tots els temps i gran part de les millors composicions es van produir al llarg del segle XIX i dins de molts períodes històric – musicals. La meua selecció vol destacar més que cap altra cosa les històries que ens expliquen que en alguns casos deriven de faules, contes de fades i /o fets històrics...

1.- LA GARSA LLADRE.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

LA GARSA LLADRE: ens parla de Ninetta espera casar-se amb Giannetto, quan torni de la guerra.

Ella a més Intenta protegir el seu pare Fernando Villabella, que ha desertat de l'exèrcit, i és molestat pels atacs continus de l'alcalde, Gottardo.

Desapareix una cullera i l'evidència que Isacco, el venedor ambulat, ha comprat una peça d'argent de Ninetta que necessita els diners per ajudar al seu pare, porta a la seva acusació i presó.

Se la processa i declara culpable, i es salvada de la mort a l'últim minut quan descobrim el lladre, la garsa del títol.

Més coses en anglès, a: http://en.wikipedia.org/wiki/La_gazza_ladra

- **Qui era l'autor?**

GUIOACCHINO ROSSINI (1792 -1868)

Naix a Pesaro, Itàlia, però va morir a París.

Les seves composicions pertanyen bàsicament al gènere operístic, i amb algunes d'elles

va tenir molt èxit, com ara: EL BARBER DE SEVILLA, GUILLEM TELL, L'OCASIÓ FA AL LLADRE, OTEL·LO, UNA ITALIANA A ALGER...

En marxar a París, va obrir un restaurant, que es va fer molt famós per les seves sessions de música. Va crear els canelons a la Rossini.

Per saber-ne més: http://ca.wikipedia.org/wiki/Gioacchino_Rossini
i: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/r.htm>

<http://www.nndb.com/people/194/000025119/rossini-crop.jpg>

- **Què podem escoltar?**
 - Obertura de LA GAZZA LADRA.
- **Què podem preguntar als alumnes?**
 - Títol de l'obra.
 - Que expliquin la història amb les seves paraules.
 - Quin fragment han sentit.
 - Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones..., si cal.
 - Tipus de veu: soprano, tenor...
 - Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
 - Participen tots els instruments orquestrals.
 - Si podem endevinar en quin idioma canten.
 - Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
 - Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
 - Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

2.- L'ELIXIR D'AMOR:

- **Què ens explica aquesta òpera?**

L'ELIXIR D'AMOR: Nemorino està enamorat d'Adina, però ella no. Desesperat, Nemorino compra l'elixir que ven Dulcamara, un entabanador. Però només és vi. Aquest fet irrita Adina, i per despit anuncia el seu casament amb Belcore, un sergent.

Nemorino, demana a Dulcamara una nova dosi de l'elixir, però no té diners i s'ha d'allistar a l'exèrcit. Al poble s'assabenten que Nemorino ha heretat una gran fortuna i el persegueixen, ell no ho sap encara, per tant ho atribueix a l'elixir. Adina, en assabentar-se que Nemorino s'ha fet soldat per aconseguir diners desfà el seu compromís per casar-se amb Nemorino. Belcore, ferit en el seu orgull marxa. Dulcamara, diu que tot és per la seva poció màgica. Fascinats, els vilatans corren a comprar ampolles d'«elixir amorós».

Més informació a: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/operes/eop.htm#elisir>
http://ca.wikipedia.org/wiki/L%27elisir_d%27amore

- **Qui era l'autor?**

GAETANO DONIZETTI (1797 – 1848).

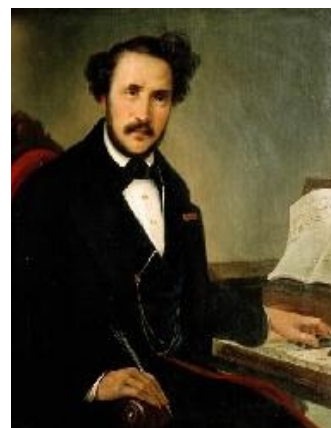
Bèrgam, Itàlia.

Compositor de més de 70 òperes. Aquest és l'únic gènere que va conrear.

Les seves òperes tenen gran càrrega dramàtica.

Va assolir l'èxit i el reconeixement a nivell europeu durant la seva vida. A pesar que va ser una carrera curta.

Les seves obres es van veure relegades a l'oblit

durant anys, fins a mitjans del segle XX.

Per saber-ne més: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Donizetti>
<http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/autors/d.htm>

<http://web.tiscali.it/simonebartolini/images/donizetti.jpg>

- **Què podem escoltar?**

- Una furtiva lacrima, ària de tenor (Nemorino),

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

3.- NORMA:

- **Què ens explica aquesta òpera?**

NORMA: és una sacerdotessa druida de la Gàl·lia, que malgrat els seus vots manté un romanç amb el romà Pollione, confiant que arribi la pau i no l'enfrontament.

Pollione, però, s'enamorarà d'Adalgisa, una altra sacerdotessa. Norma convenç als druides perquè ataquin Roma. Pollione entra al temple per raptar Adalgisa.

El duen pres i Norma li proposa una alternativa: morir a la foguera o anar-se'n sense Adalgisa. Ell no accepta l'oferta, i demana ser ell l'executat. En sentir-ho, Norma es fa còmplice de la traïció i explica als druides que ella mateixa és la deslleial. Pollione, agafant-li la mà avança cap a la pira.

Més a: <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/operes/nop.htm#norma>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Norma_%28%C3%B2pera%29

- **Qui era l'autor?**

VINCENZO BELLINI (1801 – 1835)

Compositor d'òperes italià.

Provenia d'una família de músics.

Va assolir l'èxit des de molt jove.

Però va morir als 33 anys.

La seva producció musical són òperes només.

Les seves peces permetien el gran lluïment dels / de les cantants.

Norma, la seva òpera més coneguda és una peça mestra del "bel canto" i l'ària "CASTA DIVA" és una prova per qualsevol soprano.

<http://www.classical-composers.org/img/bellini.jpg>

Per conèixer més coses:

<http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/b.htm>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Vicenzo_Bellini

- **Què podem escoltar?**

- Casta diva, ària de soprano (Norma),

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.

- Que expliquin la història amb les seves paraules.

- Quin fragment han sentit.

- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

- Tipus de veu: soprano, tenor...

- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.

- Participen tots els instruments orquestrals.

- Si podem endevinar en quin idioma canten.

- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...

- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.

- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

4.- L'HOLANDEÀ ERRANT:

- **Què ens explica aquesta òpera?**

L'HOLANDEÀ ERRANT: el seu vaixell travessa la tempesta. S'apropa a la costa, i l'Holandès la trepitja, mentre que la tripulació, defallida maniobra el vaixell. Cada set anys li era concedit el consol de tocar terra!, per marxar al cap de poc condemnat a vagar eternament per les desertes aigües.

Un vaixell s'apropa i sentint les cançons dels mariners, la ràbia s'apodera d'ell i es llença furios cap a ells, espantant-los i fent-los fugir. Desesperat per la seva situació, clama per la redempció que només una dona li pot dur. Un raig de llum llueix en la nit. El navegant, mirant-lo, s'hi dirigeix a través les onades. Apareix una dona i el vaixell s'enfonsa, però ell es salva amb l'ajuda de la dona que l'ha redimit.

Més coses a: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/operes/fop.htm#fliegende>

- **Qui era l'autor?**

RICHARD WAGNER (1813 -1883)

Naix a Leipzig, Alemanya, però va morir a Venècia, Itàlia.

Va ser director d'orquestra i compositor.

La seva obra va tenir molts alts i baixos.

Va crear el LEITMOTIV, o tema musical que acompanya sempre un personatge.

Va compondre bàsicament òperes, on es destaca: la Tetralogia de L'ANEL·L DELS NIBELUNGS, TANHÄUSER, LOHENGRIN, L'HOLANDEÀ ERRANT...

Per saber-ne més: http://ca.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner

<http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/w.htm>

<http://www.kulturluzern.ch/wagner-museum/wagner.JPG>

- **Què podem escoltar?**

- Obertura.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

5.- EL TROVADOR

- **Què ens explica aquesta òpera?**

EL TROBADOR : història ambientada a Saragossa i Biscaia, cap al segle XV.

Tenim Leonora, i dos pretendents Manrico, el trobador i De Luca, comte.

Vet aquí que anys enrere una gitana maleeix la família comtal, afeblint i emmalaltint el petit; però es descoberta i cremada a la foguera per bruixa, tot i que li demana a la seva filla Azucena, que la vengui i aquesta ho fa raptant el germà petit del comte. Els dos enamorats de Leonora lluiten pel seu amor, però Manrico a punt de ferir el comte fuig confós. Torna a casa, al campament dels gitans i parla amb la seva mare Azucena, que li diu que no és el seu fill. Mentre Leonora, creu que Manrico és mort i vol prendre els hàbits, el comte vol impedir-ho segrestant-la, Manrico arriba per parar-li els peus i li demana matrimoni a Leonora. Els soldats del comte han agafat Azucena i en veure-la, la condemna a la foguera, quan Manrico ho descobreix va a salvar-la, però es capturat; aleshores Leonora corre a demanar clemència al comte pel seu estimat, a canvi de casar-hi. Leonora pren verí abans d'anar a dir-li a Manrico que està lliure i pot marxar, però sense ella, aleshores li confessarà que s'ha enverinat i poc després es mor, així els troba el comte i fa executar Manrico. El comte arrossega Azucena a la finestra per veure-ho, aleshores ella li diu que acaba de matar el seu germà i el comte comença a cridar. Mentre Azucena diu que la seva mare ha estat venjada.

Per saber més:<http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/operes/top.htm#trovatore>
http://ca.wikipedia.org/wiki/El_trovatore

- **Qui era l'autor?**

GIUSEPPE VERDI (1813 -1901)

Va viure a Itàlia, durant tota la seva vida, malgrat passar temporades a París.

Bàsicament va ser compositor d'òperes, tot i que amb un èxit desigual.

Destacarem: OTEL·LO, UN BALLO IN MASCHERA, AÏDA, LA TRAVIATA, RIGOLETTO, IL TROVATORE...

Informació suplementària: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Verdi>
<http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/autors/v.htm>

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/sv/thumb/5/51/Verdi.jpg/200px-Verdi.jpg>

- **Què podem escoltar?**
 - Cor de gitanos.

- **Què podem preguntar als alumnes?**
 - Títol de l'obra.
 - Que expliquin la història amb les seves paraules.
 - Quin fragment han sentit.
 - Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
 - Tipus de veu: soprano, tenor...
 - Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
 - Participen tots els instruments orquestrals.
 - Si podem endevinar en quin idioma canten.
 - Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
 - Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
 - Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

6.- LA NÚVIA VENUDA:

- **Què ens explica aquesta òpera?**

LA NÚVIA VENUDA: en un petit poble txec es celebra la festa del patró. Dos joves (Marenka i Jeník) ballen i es prometen amor etern.

Els pares de Marenka, però l'han promès amb un altre, ella s'hi nega i Kecal (que fa la proposta de matrimoni) cerca a Jeník, per convèncer-lo que no te res per oferir-li a la noia, al final accepta els diners i marxa, cosa que serà un escàndol al poble.

Jeník tornarà amb el seu pare per reconciliar-s'hi, després tots dos van al poble per aclarir el malentès ja que el seu germà, Vásek, el "promés" de Marenka, no es pot casar encara perquè és massa jove. I els nostres enamorats es casaran i viuran feliços per sempre més.

Més a: <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/operes/bop.htm#bartered>

- **Qui era l'autor?**

BEDRCH SMETANA (1824 -1884)

Compositor, pianista i director d'orquestra txec.

Creador de l'escola nacionalista Bohèmia, amb el lema:

"pel cant s'arriba al cor, pel cor a la pàtria"

Usarà com a font d'inspiració el folklore del seu país.

La vida del seu país es reflexa a les seves obres musicals.

Cap al final de la seva vida es va quedar sord de cop.

Amb tot, va seguir component fins al final.

Per saber-ne més:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich_Smetana

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/74/FriedrichSmetana.jpg>

- **Què podem escoltar?**
 - Polca (ballet).

- **Què podem preguntar als alumnes?**
 - Títol de l'obra.
 - Que expliquin la història amb les seves paraules.
 - Quin fragment han sentit.

- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

7.- EL PRÍncep ÍGOR:

● Què ens explica aquesta òpera?

EL PRÍncep ÍGOR: el príncep se'n va a la guerra, però una sèrie de desgràcies que comencen amb un eclipsi de lluna, el fan caure presoner de la tribu dels Polovtsi, juntament amb el seu fill Vladimir.

Els boiars, terratinents nobles russos, van a informar a palau de la captura del príncep, i la seva dona el plora desconsolada.

Mentre el Khan mongol Kontchak, els ofereix un espectacle amb danses i cants del seu poble, tot oferir-los una aliança, per no seguir atacant el seu territori, Ígor no accepta, però arriben més presoners i li expliquen que està passant, aleshores decideixen escapar, però tot surt malament i només fugí Ígor. El fill d'Ígor i la filla del Khan estan enamorats.

Mentre la seva dona plora desconsolada a palau, es sent la remor de cavalls i campanes que acompanyen el príncep que torna per salvar el seu territori.

Per conèixer més coses: <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/operes/pop.htm#prince>
en anglès: http://en.wikipedia.org/wiki/Prince_Igor

● Qui era l'autor?

ALEXANDER BORODIN (1834 -1887)

Compositor i químic rus.

Degut al seu prestigi com a químic, tenia poc temps per dedicar-li a la música.

La seva música forma part del primer nacionalisme.

Es va basar el folklore rus.

Deixeble de Balakirev.

Conegut sobre tot per les seves òperes:

EL PRÍncep ÍGOR, que no va poder acabar;

A LES ESTEPES DE L'ÀSIA CENTRAL...

Tot i que va escriure 3 simfonies.

<http://web.ukonline.co.uk/nso/Borodin.jpg>

Per conèixer-lo millor: <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/autors/b.htm>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Alexander_Borodin

● Què podem escoltar?

- Interludi, Danses Polovotsianes, en dos fragments.

● Què podem preguntar als alumnes?

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

8.- CARMEN

● Què ens explica aquesta òpera?

CARMEN: és basa en una novel·la de Pròsper Mérimée. Transcorre a Espanya cap al 1820, l'obra descriu la degeneració de don José després de conèixer la gitana Carmen. El mite de Carmen, dona fatal i sensual al mateix temps, que causa la gelosia als seus diferents amants, i amb això el desastre.

De soldat valerós a titella de la dona, que l'acabarà implicant en els seus tripijocs, juntament amb la pagesa Micaela i el torero Escamillo, un cop es despatxada de la seva feina en una fàbrica de cigars de Sevilla. Cosa que portarà a la presó i a un final tràgic per tots dos.

Més informació a: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Carmen>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Carmen_%28%C3%B2pera%29

<http://biblioteca.upc.es/bib340/operas/operes/cop.htm#carmen>

● Qui era l'autor?

GEORGES BIZET (1838 – 1875)

Compositor francès.

El seu pare era cantant i la

mare professora de piano.

Estudia música des de petit.

Més tard al conservatori de París.

Componia obres que no acabava.

Aviat veurà clar el seu futur escrivint òperes.

A la seva estrena les seves òperes van fracassar.

Destaquem: CARMEN, L'ARLESIANA,

ELS PESCADORS DE PERLES...

Passada la seva mort li serà reconegut el talent i la qualitat de la seva obra.

<http://www.atheistalliance.org/aaw/Bizet.jpg>

Per saber més coses: <http://biblioteca.upc.es/bib340/operas/autors/b.htm>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Georges_Bizet

● Què podem escoltar?

- Obertura.
- Avec la garde montante , cor de nens.
- Àries.

● Què podem preguntar als alumnes?

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

9.- EL TZAR SALTAN

● **Què ens explica aquesta òpera?**

Està basada en un conte d'Aleksandr Serguèievitx Puixkin (escriptor rus, 1799-1837).

EL TZAR SALTAN: explica la història de tres germanes que es volen casar amb el tsar Saltan. Una d'elles, Militrissa, s'hi casa, i tenen un fill, Guidou. En marxar el tsar cap a la guerra, les altres dues germanes, envejoses, li escriuen una carta en què li diuen que el seu fill és monstruós; el tsar envia un missatger amb l'ordre que la mare i el fill siguin abandonats al mar. Van a parar en una illa. Quan Guidou ja és un jove fort, salva un cigne d'un geni malvat, i el cigne li dóna les gràcies convertint l'illa en una ciutat rica. Guidou, però, no és feliç, ja que vol conèixer el seu pare, i el cigne el converteix en un borinot per tal que pugui volar fins al regne del seu pare. Finalment, el pare decideix visitar l'illa i descobreix la veritat en trobar Militrissa i el seu fill. El cigne, que era una princesa, recobra el seu veritable aspecte i es converteix en l'esposa de Guidou.

El vol del borinot és una peça instrumental que representa Guidou convertit en borinot quan vola cap al regne del seu pare.

Més a: [http://en.wikipedia.org/wiki/The_Tale_of_Tsar_Saltan_\(Rimsky-Korsakov\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Tale_of_Tsar_Saltan_(Rimsky-Korsakov))

● **Qui era l'autor?**

NICOLAI RIMSKY – KORSAKOV (1844 – 1908).

Compositor rus.

Era oficial de la Marina russa.

Musicalment era molt tècnic.

La seva òpera més coneguda és EL TZAR SALTAN.

Destacarem obres com: Scherezade,

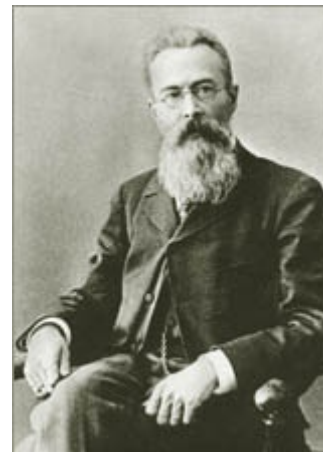
Caprici espanyol...

Va editar, arreglar i orquestrar obres dels seus coetanis, sobretot de Mussorsgky.

Està considerat com el creador de la consciència musical moderna de Rússia.

Tot i no tenir formació musical standard arribarà a ser director d'orquestra, compositor brillant i d'èxit.

<http://www.vor.ru/English/MTales/Rimsky-Korsakov.jpg>

Per conèixer més coses: http://ca.wikipedia.org/wiki/Nicolai_Rimski-Korsakov

<http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/autors/r.htm>

<http://www.geocities.com/Vienna/3606/start.html>

● **Què podem escoltar?**

- Interludi, fragment "El bol del borinot".

● **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.

- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

10.- TURANDOT

● **Què ens explica aquesta òpera?**

TURANDOT: és la història d'una princesa xinesa, coneguda i famosa per la seva crueltat. La noia s'ha de casar aviat, però com que no vol fer-ho, proposa a tots els possibles candidats una juguesca que consisteix en solucionar tres endevinalles, i qui no ho faci mor.

El príncep Calaf, l'últim candidat, de moment, les endevina les tres, aleshores ella no s'hi vol casar, i el príncep per no sentir-la més li proposa la seva endevinalla, que endevini el seu nom abans de fer-se de dia i ell morirà, (això dóna peu a una de les àries més conegudes d'aquesta obra). Però en fer-se de dia tot es veu diferent i al final tot s'arregla i triomfa l'amor.

Per a més informació: <http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/operes/top.htm#turandot>
<http://ca.wikipedia.org/wiki/Turandot>

● **Qui era l'autor?**

GUIACOMO PUCCINI (1858 -1924)

Compositor italià, dedicat bàsicament a compondre òperes, força apreciades pel públic de l'època.

Va donar noves ales al concepte operístic del moment i va procurar millorar el sentit dramàtic de les seves obres.

Destacarem obres com : LA BOHÈME, MADAMA BUTTERFLY, TOSCA, MANON LESCAUT, TURANDOT...

De Turandot hem de dir que en morir la va deixar inacabada, però la va completar Franco Alfano al 1926.

Més coses a :<http://ca.wikipedia.org/wiki/Puccini>
<http://bibliotecnica.upc.es/bib340/opera/autors/p.htm>

<http://www.classical.net/music/images/composer/p/puccini.jpg>

● **Què podem escoltar?**

- Nessun dorma. (ària tenor -Calaf- i cor de dones).

● **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...

- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

11.- L'AMOR DE LES TRES TARONGES

Aquesta òpera es basa en un conte de fades de Giambattista Basile (precursor de Perrault i els germans Grim), adaptat posteriorment amb el títol que encara conserva per Carlo Gozzi.

- **Què ens explica aquesta òpera?**

L'AMOR DE LES TRES TARONGES: En un país molt llunyà hi regnava un rei que el que més desitjava en aquest món era tenir un fill. Quan el nen va nèixer va regalar a tots els pobres del regne un setrill d'oli i una gerreta de mel. Li van posar BERNAT.

Al cap de set anys i un dia, una bruixa se n'assabentà del fet i com que no havia obtingut el regal se'n va anar a buscar-lo. El príncep Bernat en veure-la tot va ser riure. La velleta li va fer un malefici que consistia en que arribaria un dia en que no tindria ni pau ni descans fins que no trobés L'amor de les tres taronges.

Quan el príncep en va fer 17 es va posar malalt d'amor. Sort en tingué que hi havia una dona que se'n recordava del malefici que li havien fet al príncep feia 10 anys i que va explicar-ho als reis.

En Bernat decidí anar a cercar l'amor de les tres taronges. Camina que caminaràs, va arribar fins un casalot. Va entrar-hi i va preguntar a una dona molt amable per l'amor de les tres taronges. Ella li va respondre que no ho sabia però el seu marit que era gegant sí.

Quan arribà el gegant, després de sopar, mentre dormia, la seva muller el va punxar amb una agulla i li va preguntar per l'amor de les tres taronges. El gegant ho va explicar tot.

Va explicar que per trobar l'amor de les tres taronges s'havia de passar per un camp amb milers de formigues, per un bosc on hi havia un llop carnisser, per unes bardisses on vivia la serp de set caps, per una porta que grinyolava i, ja dins de l'hort on hi havia el taronger, allà s'hi estaven ell i els seus companys que també eren gegants que quan dormien tenien els ulls oberts i quan estaven desperts tenien els ulls tancats.

Amb tota aquesta informació, el príncep se n'anà a comprar tot un seguit de coses : dos sacs plens de grans de blat, per les formigues, dos xais per al llop i set gerres de llet pels caps de la serp i greix de porc per la porta. En arribar a l'hort va veure ajaguts al terra els set gegants que tenien els ulls oberts. Va agafar les tres taronges i se les posà al sarró.

Amb tot això en Bernat tornà a pujar al cavall i vingà a travessar boscos i muntanyes. Quan feia unes hores que viatjava , tenia tanta set que es moria i no hi havia per allà ni una font, ni rierol, ni cap riu. En Bernat treu una taronja del sarró, l'obre: en surt una bella i gentil donzella que quan en Bernat li demana aigua es torna fum. Això mateix li passa amb la segona donzella; però en arribar a la tercera no només surt de la taronja una donzella bellíssima i molt gentil sinó que va bufar a terra i a l'acte va sortir una font d'aigua molt fresca. El príncep en va beure , però no sabia que aquella aigua era aigua

d' enamorament, que quan més en beus més t' enamores.

Tant i tant es van enamorar el príncep i la bella donzella que allí mateix es varen besar i varen decidir casar-se. Quan ja eren a prop del palau, el príncep va dir a la seva enamorada que l'esperés en un revolt del camí, que ell s'avançaria per anunciar als seus pares el seu retorn i el de la seva promesa. Així ho va fer.

Mentrestant, una vella bruixa, lletja, bruta, grossa i dolenta s'apropà a la donzella i quan aquesta li va haver explicat tot, amb l'excusa de pentinar-la li va clavar una agulla al clatell. La bella donzella es convertí en un preciós colom blanc que se n'anà volant.

En tornar el príncep Bernat i trobar-se amb aquella donota no entenia res de res però ella li va dir que el sol i la serena l'havien fet tornar morena. El príncep que amb tot això havia begut més aigua de la font, decidí casar-se amb aquella donota, sense sospitar que era la bruixa.

I així va ser, els pares del príncep i tota la gent no ho entenia pas ni els agradava aquella dona.

Passat un mes de l'esdeveniment, un dia que en Bernat va obrir la finestra de l'habitació, perquè ja s'apropava la primavera, va entrar un bellíssim colom blanc. En Bernat en veure que tenia una agulla clavada al cap, la hi va treure. I... quina no seria la seva sorpresa quan el colom es va convertir en la seva estimada donzella. S'abraçaren molt fort.

En Bernat va decidir castigar molt severament a la impostora i casar-se per segona vegada amb qui era la reina del seu cor.

I DIUEN QUE VAN SER MOLT FELIÇOS I MENJAREN MOLTS ANISSOS.

Extret de: <http://www.xtec.es/centres/a8043115/fem/setmana%20cultural/setmanacultural-01/cm/l'amor3taronges.htm>

- **Qui era l'autor?**

SERGEI PROKOFIEV (1891 – 1953)

Compositor i pianista de talent precoç, nascut a Rússia .

Les seves obres, per piano, sobretot, van cridar molt l'atenció a la seva estrena.

La seva obra va estar censurada durant algun temps al seu país.

Sempre li va agradar explotar una visió de sí mateix com a incomprès.

Deixeble de Nikolai Rimski-Korsakov.

Destacar la seva òpera "*L'amor de les tres taronges*", les seves simfonies, ballets...

http://www.filmreference.com/images/sjff_04_img1585.jpg

Més a: http://ca.wikipedia.org/wiki/Sergei_Prokofiev

- **Què podem escoltar?**

→ Interludi, fragment, Marxa.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

→ Títol de l'obra.

→ Que expliquin la història amb les seves paraules.

→ Quin fragment han sentit.

→ Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...

→ Tipus de veu: soprano, tenor...

- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

12.- PORGY & BESS

- **Què ens explica aquesta òpera?**

PORGY AND BESS: En un raval de la ciutat de Charleston, Porgy, l'esguerrat, va intentar salvar de la seva dissort una noia bonica, però que portava mala vida. Ho va aconseguir? Va donar fruits la generositat d'aquell home? La història va portar cua. I encara se'n parla al sud dels Estats Units, en aquell raval de Charleston, de l'amor profund que hi va haver entre... Porgy i Bess.

Més informació en castellà a: http://es.wikipedia.org/wiki/Porgy_and_Bess

en anglès: http://en.wikipedia.org/wiki/Porgy_and_Bess

<http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/operes/pop.htm#porgy>

<http://www.carolinaclassical.com/gershwin/gershwin2.jpg>

- **Qui era l'autor?**

GEORGE GERSHWIN (1898 – 1937)

Compositor nord-americà .

La seva obra destaca per l'ús del folklore americà, jueu...

A més de fer servir els ritmes i cadències del JAZZ.

Creador del Jazz – simfònic, amb obres com RAPSODY IN BLUE.

Va influir molt en altres compositors posteriors.

Part de la seva obra la va escriure conjuntament amb seu germà Ira.

Va ser el primer a escriure una òpera de temàtica negra: PORGY & BESS.

Més a: <http://biblioteca.upc.es/bib340/opera/autors/g.htm#gershwin>

http://ca.wikipedia.org/wiki/George_Gershwin

<http://www.gershwin.com/>

- **Què podem escoltar?**

- Summertime, ària de soprano.

- **Què podem preguntar als alumnes?**

- Títol de l'obra.
- Que expliquin la història amb les seves paraules.
- Quin fragment han sentit.
- Qui cantava: un cor, home, o homes, dona o dones...
- Tipus de veu: soprano, tenor...
- Quin tipus de conjunt instrumental hi ha.
- Participen tots els instruments orquestrals.
- Si podem endevinar en quin idioma canten.
- Si saben com es diu el fragment escoltat: ària...
- Si l'han sentit abans i on en cas de resposta afirmativa.
- Molt important demanar que els ha semblat, i acceptar totes les possibilitats.

RECULL DE MÚSICA PER LES ÒPERES TREBALLADES, podem treure-les de molts llocs, però uns poden ser:

OBRA	CD	EDICIÓ
<i>PART I: EVOLUCIÓ.</i>		
Ària Orfeu – C. Monteverdi	Música barroca	Nimbus Records, 1995
Tocata d' Orfeu- C. Montevierdi	Música barroca	Nimbus Records, 1995
Cor de dones -Dido i Ennees - H. Purcell.	Música barroca	Nimbus Records, 1995
Ària de Papageno - La Flauta màgica - W. A. Mozart	La Gran Ópera	Decca, 1998
Duet Papagueno/ Pamina i ball de Monstratos - La Flauta màgica - W. A. Mozart	La Gran Ópera	Decca , 1998
Ària Reina de la nit - La Flauta màgica - W. A. Mozart	La Gran Ópera	Decca, 1998
Duet de Papagueno i Papaguena - La Flauta màgica - W. A. Mozart	La Gran Ópera	Decca, 1998
Trio – El barber de Sevilla – G. Rossini	Pure Opera Moods (3)	Apace music 2006
Largo al factotum– El barber de Sevilla – G. Rossini	Pure Opera Moods (2)	Apace music 2006
Obertura – Guillem Tell - G. Rossini	Oberturas G. Rossini	BHG / GyC Records
Cor Peregrins – Tannhäuser – R. Wagner	Oberturas i coros R. Wagner	BHG / GyC Records, 1995
Marxa triomfal – Aïda – G. Verdi	Oberturas i coros G. Verdi	BHG / GyC Records
Interludi/ Dansa – La vida Breve- M. Falla	Rodrigo / Falla núm. 98	Deutsche Grammophon
<i>PART II: UN SEGLE D'ÒPERA (XIX)</i>		
Obertura – La garsa lladre - G. Rossini	Oberturas G. Rossini	BHG / GyC Records
Una furtiva lacrima – L'elixir d'amor – G. Donizetti	Bellini/ Donizetti Arias de òpera italiana	Nimbus Records, 1995
Casta diva, ària de soprano – Norna – V. Bellini	Bellini/ Donizetti Arias de òpera italiana	Nimbus Records, 1995
Obertura – L'holandès errant – R. Wagner	Oberturas i coros R. Wagner	BHG / GyC Records, 1995
Cor de gitanos – El Trovador – G. Verdi	Oberturas i coros G. Verdi	BHG / GyC Records
Polca (ballet) – La núvia venuda – B. Smetana	Mussorgsky / Smetana Quadros / Moldava/ Novia vendida	JVC / GyC Records, 1995
Danses Polovtsianes / interludi – El príncep Ígor – A. Borodin	Pure Opera Moods (2)	Apace music 2006
Obertura – Carmen – G. Bizet	La Gran Ópera	Decca, 1998
Interludi “el bol del borinot” - El Tzar Saltan - N. Rimsky - Korsakov	Rimsky – korsakov / Chabrier Selecció d'obres	BHG / GyC Records, 1995
Nessum Dorma, ària de tenor – Turandot – G. Puccini	Puccini / Verdi Arias de òperas italianas	BHG / GyC Records, 1995
Marxa, interludi – L'amor de les tres taronges – S. Prokofiev	Pure Opera Moods (1)	Apace music 2006
Summertime, ària de soprano – Porgy & Bess – G. Gershwin	George Gershwin / Leonard Bernstein núm.99	Deutsche Grammophon, 1995